

Hilde Crevits
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
T 02 552 64 00
kabinet.crevits@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Aan de initiatiefnemers en directies van
woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
-	-	DZ/WZ/PKOZ/SD	-
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Sofie Devriendt		02 553 33 97	z. 3 JAN 2024
ouderenzorg@vlaanderen.be			

Toepassing erkenningsvoorwaarde artikel 55 over de rolstoeltoegankelijkheid van sanitaire ruimten in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1

Geachte ,

Met ingang van 1 januari 2020 zijn voor de woonzorgcentra (WZC) de nieuwe erkenningsvoorwaarden zoals vervat in de Bijlage 11 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019¹, in werking getreden.

Voor de centra voor kortverblijf (CVK) type 1 zijn vanaf die datum de erkenningsvoorwaarden zoals vervat in de Bijlage 8 bij hetzelfde besluit van toepassing.

Specifiek voor wat de **infrastructuur** van een WZC of CVK type 1 betreft, gelden volgende artikels:

- **artikel 51** bevat de algemene bepalingen die voor alle WZC en CVK type 1 van toepassing zijn, ongeacht de ouderdom van de gebouwen;
- **artikel 52** bevat de specifieke infrastructurele erkenningsvoorwaarden voor de oudste gebouwen, namelijk voor (delen van) WZC en CVK type 1 die op 1 januari 2009 erkend waren of waarvoor voor die datum een aanvraag tot erkenning was ingediend, alsook alle te bouwen (delen van) WZC of CVK type 1 waarvoor voor 1 januari 2009 een omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerkzaamheden afgeleverd is;

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers

- **artikel 53** bevat de specifieke infrastructurele erkenningsvoorwaarden voor (delen van) WZC en CVK type 1 waarvoor na 1 januari 2009 een omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerkzaamheden is afgeleverd of waarvoor uiterlijk op 31 december 2016 een omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerkzaamheden is aangevraagd, ook al zijn, in geval van verbouwing, die (delen van) WZC of CVK type 1 op 1 januari 2009 erkend of is er voor 1 januari 2009 een aanvraag tot erkenning ingediend;
- **artikel 54** bevat de specifieke infrastructurele erkenningsvoorwaarden voor de nieuwste gebouwen, namelijk voor (delen van) WZC en CVK type 1 waarvoor op 1 januari 2017 nog geen omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerkzaamheden was aangevraagd, en verbouwingen van bestaande (delen van) WZC en CVK type 1 waarvoor een omgevingsvergunning nodig is na 1 januari 2017.

Daarnaast is sinds 1 januari 2020 voor alle WZC en CVK type 1 een specifieke erkenningsvoorwaarde ingevoerd over de **rolstoeltoegankelijkheid van alle sanitaire ruimten**:

Artikel 55. Een sanitaire ruimte, die aangepast is aan de behoeften van een rolstoelgebruiker als vermeld in artikel 52, 1° en 2°, artikel 53, 2° en 3° en artikel 54, tweede lid, 1° en 2°, voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 30, 31 en 31/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid, en aan al de volgende voorwaarden:

- 1° er is een vrije draaicirkel met diameter van 1,50 meter in de sanitaire ruimte;
- 2° er zijn handgrepen aangebracht aan beide kanten van het toilet;
- 3° de wastafel is onderrijdbaar,
- 4° de kraan is eenvoudig te bedienen voor mensen met een fysieke beperking;
- 5° de spiegel is aangepast of aanpasbaar aan de rolstoelgebruiker, namelijk met een aangepaste hoogte of kantelbaar.

Uit de vragen en afwijkingsaanvragen die het Departement Zorg ontvangt, blijkt dat de toepassing van de nieuwe erkenningsvoorwaarde in artikel 55 voor alle WZC en CVK type 1, ongeacht de ouderdom van de gebouwen, in de praktijk heel wat problemen veroorzaakt. Met name de minimale draaicirkel van 1,50 meter is een struikelblok in bestaande gebouwen. Aanpassingen aan het gebouw om te voldoen aan deze voorwaarde vereisen in de meeste gevallen ingrijpende verbouwingswerken en zijn daardoor moeilijk op korte termijn te realiseren

Om die reden zal de toepassing van artikel 55 voor wat de minimale draaicirkel betreft vanaf nu als volgt verlopen:

1. Voor de nieuwste infrastructuur, namelijk alle WZC en CVK type 1 die gerealiseerd werden met een omgevingsvergunning na 1 januari 2017, blijven de voorwaarden in artikel 55, waaronder de bepaling over de draaicirkel, **integraal van toepassing**. In elke sanitaire ruimte moet dus een vrije draaicirkel zijn met een minimale diameter van 1,50 m.

2. In alle WZC en CVK type 1 met een omgevingsvergunning vóór 1 januari 2017 moeten de sanitaire ruimten **voldoende groot** zijn zodat deze op een **comfortabele manier** kunnen gebruikt worden door een rolstoelgebruiker. Concreet betekent dit:

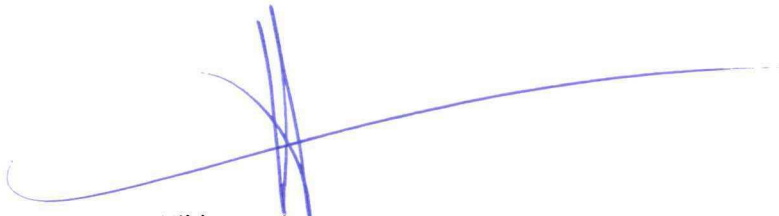
- Een rolstoelgebruiker moet geen volledige draaibeweging kunnen maken, maar moet wel voldoende kunnen manoeuvreren om – als hij dit nog kan – zelfstandig naar het toilet te gaan en aan de wastafel plaats te kunnen nemen;
- Een rolstoelgebruiker met begeleider moet samen met de begeleider in het toilet kunnen, zodat de begeleider de bewoner kan helpen en waarbij de deur volledig kan gesloten worden.

Voor gebouwen met een omgevingsvergunning vóór 1 januari 2017 die geen vrije draaicirkel hebben van 1,5 meter zal Zorginspectie dus geen inbreuk scoren maar enkel een aandachtspunt weergeven in het inspectieverslag.

De andere voorwaarden in artikel 55, punt 2° tot en met 5°, blijven onverminderd van toepassing voor alle sanitaire ruimten in WZC en CVK type 1, ongeacht de ouderdom van de infrastructuur.

Mogelijks heeft u, op basis van vaststellingen door Zorginspectie, voor uw voorziening in het verleden een afwijkingsaanvraag ingediend voor de erkenningsvoorwaarde in artikel 55. In het geval dat u nog geen beslissing over de gevraagde afwijking ontvangen heeft, vraag ik u om uw aanvraag te herbekijken in toepassing van bovenstaande informatie. Als u van oordeel bent dat de afwijkingsaanvraag behouden blijft, bevestigt u dit aan het Departement Zorg via ouderenzorg@vlaanderen.be

Met vriendelijke groeten,

Hilde Crevits
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin